

7. Забокрицький І. Роль Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року як конституційного інструменту. Юридичний науковий електронний журнал. 2014. № 4. С. 64 – 68.

МЕЛЬНИК Альона, аспірантка
кафедри конституційного права та
прав людини Національної академії
внутрішніх справ

ПРАВО НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ НА ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНОЗЕМНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

Народні депутати України мають широке коло прав щодо здійснення своїх повноважень у Верховній раді України (далі - ВРУ). Але, насамперед, народні депутати України – це вповноважені представники України та українського народу у ВРУ, які покликані виражати та захищати інтереси суспільства і своїх виборців в Україні та за її межами.

Відповідно до ч. 1. ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України», народні депутати не мають спеціальних повноважень на представництво ВРУ, але мають право вступати у відносини з посадовими особами і державними органами іноземних держав лише від свого імені. У відносинах з посадовими особами, державними органами і громадянами іноземних держав народний депутат має право захищати незалежність та суверенітет, інтереси України, її громадян і не завдавати своїми вчинками шкоди Україні, її громадянам [1]. Тобто, виходячи з цієї норми, народні депутати можуть вступати у взаємозв'язки з іноземними державами, але не представляти загалом парламент України, а виступати від свого імені. Разом з тим, існує у ВРУ Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (далі – Комітет) який представляє інтереси Верховної ради України на міжнародній арені. До Комітету входять групи народних депутатів, які представляють в цілому ВРУ.

Законом України «Про комітети Верховної ради України» ст. 23, передбачено, що члени комітетів можуть брати участь у міжпарламентській діяльності та взаємодіяти з міжнародними організаціями. За погодженням з Головою Верховної Ради України комітети взаємодіють з відповідними органами парламентів іноземних держав, представництвами міжнародних організацій, беруть участь у заходах міжнародних організацій з питань, віднесених до предметів відання комітетів. Комітети можуть вносити пропозиції Голові Верховної Ради України про включення членів комітетів та/або працівників секретаріатів комітетів до складу офіційних парламентських делегацій [2]. З цього можна зробити висновок, що дана норма передбачає міжпарламентські зв'язки. Дозвіл від Голови ВРУ на взаємодію з відповідними органами парламентів іноземних держав, можна розцінювати як право народних депутатів на представлення всього парламенту України на міжнародній арені.

Виходячи з вищезазначених норм, слід зробити висновки, що ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України» не повністю охоплює права народних депутатів щодо співпраці з іноземними державами, оскільки наголошує на індивідуальній співпраці народних депутатів з органами іноземних держав та міжнародних організацій, та не враховує роботу в комітетах, групах, делегаціях, де народні депутати представляють ВРУ та Україну в цілому.

Розглянувши предмети відання Комітету, затверджені Постановою ВРУ від 29 серпня 2019 року «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», слід зазначити, що члени комітету здійснюють міжнародну співпрацю від імені ВРУ у таких напрямках:

- зовнішні зносини, у тому числі щодо участі України в діяльності міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), Рада Європи (РЄ), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС), Організація за демократію та економічний розвиток - ГУАМ (ГУАМ), Центральноевропейська ініціатива (ЦЕІ), Міжпарламентський Союз (МПС) та інших, а також Організації Північноатлантичного договору (НАТО) і Світової організації торгівлі (СОТ) у межах повноважень Комітету;
- транскордонне та міжрегіональне співробітництво (крім транскордонного та міжрегіонального співробітництва з країнами Європейського Союзу (ЄС));
- законодавче забезпечення реалізації зовнішньополітичного курсу держави на набуття членства в Організації Північноатлантичного договору (НАТО);
- законодавче забезпечення відсічі зовнішньої агресії проти України, невійськових міжнародних форм та методів стримування держави-агресора;
- надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України (ратифікація, приєднання до міжнародного договору, прийняття тексту міжнародного договору), денонсація міжнародних договорів України (крім міжнародних договорів України з Європейським Союзом (ЄС) та його державами-членами);
- співробітництво Верховної Ради України з парламентами зарубіжних держав;
- співробітництво Верховної Ради України з парламентськими органами міжнародних організацій;
- дипломатична служба;
- забезпечення зв'язків із закордонними українцями [3].

Виходячи з вищезазначеного народні депутати які є членами Комітету, наділені широким колом прав та обов'язків щодо реалізації міжнародної політики ВРУ. Тобто вони мають право виступати від імені парламенту України та представляти інтереси України. Отже, виникає необхідність внесення змін до ч. 1. ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України», з роширенням кола прав народних депутатів щодо співпраці з іноземними державами.

Список використаних джерел:

1. Про статус народного депутата України: Закону України від 17.11.1992 № 2790-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>
2. Про комітети Верховної ради України: Закон України 04.04.1995 № 116/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%25E2%25F0>
3. Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання: Постанова ВРУ від 29 серпня 2019 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/19-20#Text>

МЕЛЬНИЧУК Анна, здобувач ступеня вищої освіти бакалавра, Навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: ЧИЖОВ Денис, доцент кафедри конституційного права і прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, заслужений юрист України

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Права людини, що гарантовані Конституціями та міжнародними угодами країн, обов'язково мають бути реалізовані. Один із засобів реалізації прав людини полягає у тому, що їх можна захистити у випадку порушення. Реальний захист прав людини належить до найгостріших проблем сьогодення. Оптимальні правові засоби забезпечення прав людини, їх вироблення та ефективне використання є життєво необхідною умовою розвитку громадянського суспільства і правової держави. Теоретичний і науково-практичний зміст поняття «юридичні засоби забезпечення прав людини» обумовлений виділенням особливого виду правових реалій, які розглядають правові явища крізь призму їх функціонального призначення.

Правове регулювання завжди здійснюється за допомогою особистого «інструментарію», специфічного, властивого тільки йому, покликаного юридично гарантувати досягнення цілей законодавця, що відрізняє його від інших форм правового впливу. За допомогою правового регулювання можна видавати або санкціонувати юридичні норми у рамках певних типів «моделей» впорядкування суспільних відносин. Крім того, правове регулювання — це цілеспрямована діяльність, у процесі якої задовольняються інтереси і потреби особи, вирішуються юридичні конфлікти, колізії, правові спори та ін. Воно має бути спрямоване на конкретні життєві ситуації, що потребують вирішення. Правове регулювання суспільних відносин пов'язане з реалізацією правових засобів, що створюють певні можливості, гарантовані державою і суспільством,